

АРХЕОЛОГІЧНИЙ СЕМІНАР У ЛУБНАХ

І. М. Кулатова, О. Б. Супруненко

20—22 квітня 1990 р. у Лубнах Полтавської області відбувся третій науково-практичний семінар «Охорона та дослідження пам'яток археології Полтавщини», що став своєрідним з'їздом археологів північно-східних та центральних областей України. На семінарі розглянуто широке коло питань охорони та дослідження пам'яток археології Полтавської, Дніпропетровської, Сумської, Черкаської Харківської та ін. областей УРСР, обміну досвідом ведення пам'яткоохоронної діяльності, введено до обігу нові матеріали польових сезонів 1987—1989 рр. У роботі семінару брали участь понад 60 вчених, музейних працівників та краєзнавців з Дніпропетровська, Єнакієво, Києва, Лубен, Москви, Одеси, Оренбурга, Полтави, Сум, Харкова, Черкас, Полтавської та Чернігівської областей. Засідання семінару відбувались у приміщеннях Лубенського краєзнавчого музею та міського будинку культури.

На пленарному засіданні заслухано 4 доповіді, присвячені археологічним та історичним пам'яткам Лубенщини: «Охорона пам'яток археології Полтавщини в перші роки Радянської влади» к. і. н. О. О. Нестулі (Полтавський педінститут), «Лубенський краєзнавчий музей та його історія» заслуженого журналіста УРСР Б. С. Ванцака (газета «Червона Лубенщина»), «Ф. І. Камінський — перший археолог Лубенщини» О. Б. Супруненка (Полтавський краєзнавчий музей), «Про діяльність Лубенської міськрайонної організації УТОПІК по виявленню, вивченню, охороні і використанню пам'яток археології та історії» Г. Г. Журавель (Полтавська облорганізація УТОПІК).

На семінарі працювало три секції. На першій з них — археології мідно-бронзового віку — заслухано 9 доповідей і повідом-

лень, серед яких доповіді «Соціальна структура та ідеологія передзрубного суспільства південного лісостепу» д. і. н., проф. І. Ф. Ковальнової (Дніпропетровський університет) та «Нові поховання епохи бронзи з виробничим інвентарем у лісостепу Лівобережної України» к. і. н. С. Л. Берестнева (Харківський університет) привернули загальну увагу. Нові матеріали з археології Лівобережжя доби середнього та пізнього бронзового віку представлені повідомленнями С. І. Воловика (Харківський будинок піонерів), Л. М. Лугової (Полтавський краєзнавчий музей) та М. П. Сиволапа (Черкаська археологічна експедиція).

На секції археології раннього залізного віку заслухано доповіді «Чи був Лісостеп завойований скіфами» д. і. н., проф. Б. А. Шрамка (Харківський університет), «Розкопки курганів скіфського часу на Харківщині» к. і. н., доц. Ю. В. Буйнова (Харківський університет), «Городище скіфського часу біля с. Книшівка» П. А. Гавриша (Полтавський педінститут), «Про початковий етап поширення черняхівських старожитностей у Дніпропетровському лісостеповому Лівобережжі» Г. М. Некрасової (ІА АН УРСР), «Про особливості фізичного розвитку людей з могильника черняхівської культури біля с. Успенка» к. і. н. К. О. Шепель (ІА АН УРСР), які викликали інтерес та тривале обговорення присутніх. Повідомлення к. і. п. А. С. Островерхова (відділ археології Північно-Західного Причорномор'я ІА АН УРСР) та І. Б. Шрамко (Харківський обласний Палац піонерів і школярів) були присвячені питанням технології виробництва фаянсових прикрас та залізних зварних знарядь Лісостепової Скіфії.

Плідно працювала секція з питань історії вивчення і дослідження археологічних пам'яток Полтавщини. На ній заслухано

доповіді «Археологічні дослідження Полтавщини членами історичного товариства Нестора-літописця» Е. А. Линьової (Київський університет), «В. В. Хвойка та черняхівська культура» к. і. н. Є. В. Махно та к. і. н. О. О. Франко (ІА АН УРСР), «Маловідомі сторінки життя археолога і мистецтвознавця М. О. Макаренка» д. геол. мін. н. Д. Є. Макаренка (ІГН АН УРСР). Доповіді і повідомлення Н. М. Виставкіної (Оренбурзький краєзнавчий музей), І. М. Кулатової та О. Б. Супруненка (Полтавський краєзнавчий музей) були присвячені діяльності відомого полтавського археолога і краєзнавця І. А. Зарецького; В. Є. Куриленка (Мізинський археологічний музей) — життєвому шляху Т. В. Кибальчича. Ряд виступів знайомив з археологічними зібраннями музеїв. Так, Г. М. Шовкопляс (ДІМ УРСР) зробила огляд колекцій з пам'яток VIII—XIII ст., розташованих на території Полтавщини, що зберігаються у Державному історичному музеї в Києві, А. К. Дігтяр (Харківський університет) — колекцій з Поворскля в Археологічному музеї Харківського університету, Т. М. Дяченко (Лубенський краєзнавчий музей) познакомила із складом колекції музею в Лубнах та його новою експозицією.

До початку роботи семінару вийшли друком його програма і тези доповідей: «Охо-

рона і дослідження пам'яток археології Полтавщини: Третій обл. наук.-практичн. семінар» (Тези доп.—Полтава, 1990.—200+24 с., іл).

Організатори — Полтавський і Лубенський краєзнавчі музеї, правління Полтавської обласної і Лубенської міськрайонної організації УТОПІК, представники радянських і партійних органів міста і району сприяли успішному проведенню семінару. В його роботі знайшовся час і для ознайомлення з археологічними та історичними пам'ятками 1000-літнього міста — залишками поселення доби енеоліту — бронзи на Лисій Горі, городища в урочищі Верхній Вал, Мгарського монастиря. Крім того, учасники семінару відвідали Гінцівську пізньопалеолітичну стоянку, де обрали місце для встановлення у майбутньому пам'ятного знаку, та городище літописного «міста» Сніпороду, ознайомились із станом збереженості ділянок Посульського «змієвого» валу поблизу сіл В'язівок і Мацківці та ін.

Робота семінару сприяла жвавому обміну думками, розгляду та вирішенню винесених на обговорення проблем і встановленню контактів між дослідниками, завершенню підготовки археологічної частини «Зводу пам'яток історії та культури Полтавської області».

Одержано 24.01.91

РОБОТА НАУКОВОЇ РАДИ З ПРОБЛЕМИ «АРХЕОЛОГІЯ І СТАРОДАВНЯ ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ РСР»

М. П. Кучера

При Інституті археології АН УРСР працює Наукова рада з проблеми «Археологія і стародавня історія Української РСР», яка координує розробку тем по історії та культурі стародавнього населення на території УРСР, польові археологічні дослідження і контролює підготовку наукових кадрів археологів УРСР. Основна роль у діяльності Наукової ради належить Інституту археології АН УРСР, як головній археологічній установі в республіці.

До складу Наукової ради входять 34 фахівці, в тому числі представники археологічних установ Білорусії, Молдови, Інституту археології АН СРСР. Очолює Науко-

ву раду директор Інституту археології АН УРСР академік АН УРСР П. П. Толочко.

Наукова рада координує роботу археологів чотирьох установ АН УРСР (Інститут археології, Інститут суспільних наук, Археологічний музей, Одеський археологічний музей), 9 держуніверситетів (Київський, Харківський, Одеський, Донецький, Дніпропетровський, Запорізький, Львівський, Чернівецький, Ужгородський), 9 педінститутів (Сумський, Київський, Полтавський, Чернігівський, Кам'янець-Подільський, Вінницький, Кіровоградський, Луцький, Івано-Франківський), 23 історико-краєзнавчих і історичних музеїв та заповідників (Черні-

© М. П. Кучера, 1991